

Závěr:

Směrnice Evropského společenství týkající se daní z příjmů mají za úkol harmonizovat zdanění resp. osvobození zdanění napříč Evropskou unií. I když daň z příjmů není například na rozdíl od daně z přidané hodnoty plně harmonizována, některé její oblasti bylo nutno harmonizovat s ohledem na odstranění těch nejvýznamnějších překážek efektivního fungování vnitřního evropského trhu. Mezi tyto hlavní překážky, tak jak je vidí představitelé Evropského společenství, patří tedy oblasti upravené těmito směrnicemi.

Mezi prvními oblastmi, které byly považovány za vážnou překážku, bylo dvojí resp. několikanásobné zdanění převodů podílů na zisku a dividend. To bylo odstraněno u tzv. mateřských a dceřných společností definovaných výše.

Druhou oblastí, která se z pohledu evropského zdanění zdála klíčová, byla daňová neutralita podnikových přeměn a přesun sídel evropských společností. Ta byla dosažena především odložením zdanění kapitálových zisků realizovaných na základě těchto přeměn, dále možností přenosu daňových odčitatelných položek (tj. ztrát, rezerv a opravných položek). V zásadě by tyto přeměny samy o sobě neměly generovat žádné zdanění, což aplikace Směrnice o fúzích u vymezených společností umožňuje.

Poslední oblastí harmonizace, ve které jde o osvobození resp. odložení zdanění je pak osvobození zdanění úrokových a licenčních plateb mezi propojenými společnostmi v rámci Evropského společenství. To bylo dosaženo Směrnicí o licencích a úrocích, nicméně osvobození u licenčních poplatků bylo odloženo až k 1. červenci 2011.

Směrnice o zdanění úspor již neposkytuje daňovým poplatníkům žádné osvobození resp. odložení zdanění, nýbrž pouze určuje místo, kde bude tento úrokový příjem z úspor zdaněn. Tímto místem je členský stát, ve kterém je fyzická osoba – skutečný vlastník rezidentem. Zdanění ve státě residence je podmíněno předáváním informací platebním zprostředkovatelem (plátcem úroků) daňové správě státu residence příjemce (fyzické osoby).

Dá se shrnout, že tyto směrnice byly Českou republikou úspěšně transponovány, tj. promítnuty do českého ZDP. Nicméně je otázkou budoucí praxe, zda budou i náležitě fakticky v praxi aplikovány, což mimo jiné vyžaduje náležitá implementace v širším slova smyslu.

Daňová správa a správni soudy prozatím řeší své první případy aplikace těchto směrnic s tím, že zatím mírně pokulhává vědomí o jejich přímé aplikovatelnosti a závaznosti výkladů jejich ustanovení Evropským soudním dvorem.

Seznam zkratk:

SES	Smlouva o Evropském společenství
ZDP	Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů
Směrnice o fúzích	Směrnice Rady 90/434/EHS ze dne 23. července 1990 o společném systému zdanění při fúzích, rozděleních, převodech aktiv a výměně akcií týkajících se společností z různých členských států, ve znění směrnice Rady 2005/19/ES a směrnice Rady 2006/98/ES
Směrnice o zdanění podílů	Směrnice Rady 90/435/EHS ze dne 23. července 1990 o společném systému zdanění mateřských a dceřiných společností z různých členských států, ve znění směrnice Rady 2003/123/ES a směrnice Rady 2006/98/ES
Směrnice o zdanění úspor	Směrnice Rady 2003/48/ES ze dne 3. června 2003 o zdanění příjmů z úspor v podobě úrokových plateb, ve znění směrnice Rady 2004/66/ES, rozhodnutí Rady 2004/587/ES a směrnice Rady 2006/98/ES
Směrnice o licencích a úrocích	Směrnice Rady 2003/49/ES ze dne 3. června 2003 o společném systému zdanění úroků a licenčních poplatků mezi přidruženými společnostmi z různých členských států, ve znění směrnice Rady 2004/66/ES, směrnice Rady 2007/76/ES a směrnice Rady 2006/98/ES
Obchodní zákoník	Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
Zákon o přeměnách	Zákon č. 125/2003 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev, ve znění pozdějších předpisů
Zákon o DPH	Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů

Literatura:

- Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů,
- Směrnice Rady 90/434/EHS ze dne 23. července 1990 o společném systému zdanění při fúzích, rozděleních, převodech aktiv a výměně akcií týkajících se společností z různých členských států, ve znění směrnice Rady 2005/19/ES a směrnice Rady 2006/98/ES,
- Směrnice Rady 90/435/EHS ze dne 23. července 1990 o společném systému zdanění mateřských a dceřiných společností z různých členských států, ve znění směrnice Rady 2003/123/ES a směrnice Rady 2006/98/ES,
- Směrnice Rady 2003/48/ES ze dne 3. června 2003 o zdanění příjmů z úspor v podobě úrokových plateb, ve znění směrnice Rady 2004/66/ES, rozhodnutí Rady 2004/587/ES a směrnice Rady 2006/98/ES,
- Směrnice Rady 2003/49/ES ze dne 3. června 2003 o společném systému zdanění úroků a licenčních poplatků mezi přidruženými společnostmi z různých členských států, ve znění směrnice Rady 2004/66/ES, směrnice Rady 2007/76/ES a směrnice Rady 2006/98/ES,
- internetové stránky daňové správy, cds.mfcr.cz
- evropský internetový portál, europa.eu.int
- internetové stránky Evropského soudního dvoru, <http://curia.europa.eu/cs/transitpage.htm>
- Sojka, V., Mezinárodní zdanění příjmů, Praha: ASPI, a.s., 2006,
- Král, R., Transpozice a implementace směrnic ES v zemích EU a ČR, Praha: C. H. Beck, 2002
- Jaroš, T., Daň z příjmů právnických osob v účetnictví 2007/2008 praktický průvodce, Praha GRADA Publishing, a.s., 2008